

Dôvodová správa

Informatívna správa o činnosti Dobrovoľníckeho centra Košického kraja za rok 2018

Dobrovoľníctvo je fenomén, ktorého význam pre spoločnosť aj jednotlivcov je celosvetovo zdôrazňovaný najmä v rámci tzv. verejných politík.

Dobrovoľníkom je fyzická osoba, ktorá na základe svojho slobodného rozhodnutia bez nároku na odmenu vykonáva pre inú osobu, s jej súhlasom a v jej prospech alebo vo verejný prospech dobrovoľnícku činnosť založenú na svojej schopnosti, zručnosti alebo vedomosti. Za dobrovoľníctvo teda považujeme činnosť, ktorú osoba vykonáva v prospech iných ľudí alebo spoločnosti, mimo členov najbližšej rodiny a domácnosti z vlastnej vôle a bez nároku na odmenu.

Základom dobrovoľníctva je spájanie ľudskej a profesionálnej pomoci, ktorá obohatí tak darcu, ako aj obdarovaného. V roku 2011 bol prijatý zákon č. 406/2011 Z.z. o dobrovoľníctve, ktorý upravuje právne postavenie dobrovoľníctva a právne vzťahy pri poskytovaní služieb (dobrovoľníckej činnosti), činností a iných výkonov dobrovoľníkom.

Stratégia podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji je súčasťou (prílohou) Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja košického samosprávneho kraja na roky 2016 - 2022, ktorý bol schválený Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja v decembri 2015.

Schválenými prioritami č. 2 a 3 sú:

1. **Systémová podpora dobrovoľníctva v Košickom kraji** (Špecifický cieľ 6, Strategický cieľ 6.1 „Podpora vzniku činnosti Regionálneho centra dobrovoľníctva“, opatrenie 6.1.1 „Vznik Regionálneho centra dobrovoľníctva“)
2. **Skvalitnenie riadenia dobrovoľníkov v organizáciách** (Špecifický cieľ 6, Strategický cieľ 6.2 „Podpora budovania Infraštruktúry“, opatrenie 6.2.1 „Organizovanie konferencií, seminárov, školení a workshopov za účelom zvýšenia povedomia o dobrovoľníctve.

V rámci uvedenej stratégie bol spracovaný reprezentatívny prieskum o súčasnom stave dobrovoľníctva v Košickom kraji, podľa výsledkov patrilo Košický kraj medzi kraje s nižšou mierou participácie vo formálnych dobrovoľníckych aktivitách. Uvedený prieskum ukázal, že v r. 2015 bolo do dobrovoľníckej práce v rámci formálneho dobrovoľníctva zapojených cca 11% obyvateľov Košického kraja vo veku nad 15 rokov, najviac dobrovoľníkov bolo zapojených do sociálnych služieb pre rôzne sociálne skupiny (seniori, deti z detských domovov, chorí, týrané ženy a deti, bezdomovci), ďalej to bola starostlivosť o zvieratá, kultúra, umenie, náboženské a cirkevné aktivity, šport, detské a mládežnícke aktivity. Nízka miera záujmu o spoluprácu s dobrovoľníkmi bola aj zo strany spoločností, najväčšiu ochotu zapájať dobrovoľníkov do svojich aktivít prejavili neziskové organizácie, kultúrne inštitúcie a zariadenia sociálnych služieb. Uvedené skutočnosti poukázali na potrebu podporiť rozvoj formálneho dobrovoľníctva (vybudovanie infraštruktúry dobrovoľníctva, vrátane finančnej podpory,...). Partnerom Košického samosprávneho kraja pre realizovanie zámeru bolo vybrané občianske združenie Dobrovoľnícke centrum Košického kraja (ďalej iba „dobrovoľnícke centrum“) z dôvodu, že bolo jedinou organizáciou v kraji, ktorá sa zaoberala koordináciou a manažmentom dobrovoľníctva v kraji a je členom organizácie združujúcej dobrovoľníctvo na národnej úrovni – Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií so sídlom v Stupave. Následne bol v mesiaci jún 2016 Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja schválený:

- vstup Košického samosprávneho kraja do dobrovoľníckeho centra,

- finančný (členský) príspevok na činnosť tohto centra na rok 2016 (finančný príspevok bol následne schválený aj pre r. 2017),
- zástupca Košického samosprávneho kraja do predsedníctva dobrovoľníckeho centra.

Činnosť a financovanie dobrovoľníckeho centra v r. 2016 – 2017:

Finančný príspevok bol poskytnutý na základe zmluvy o spolupráci (na r. 2016, r. 2017), súčasťou ktorých bol vymedzený okruh aktivít, ktoré bolo dobrovoľnícke centrum povinné realizovať. Išlo predovšetkým o aktivity v oblastiach:

- rozšírenie ponuky webovej stránky a dopracovanie on-line databázy (cieľom databázy je registrácia dobrovoľníkov, registrácia organizácií, v ktorej môže dobrovoľník aktivity vykonávať, vytvorenie profilu dobrovoľníka pri registrácii – profil si vytvorí dobrovoľník sám, na základe ktorého bude oslovený len takými organizáciami, ktorých náplň aktivít zodpovedá jeho vybraným oblastiam, ohodnotenie spolupráce s organizáciou, registrácia organizácie – na základe vybranej oblasti pôsobenia systém vygeneruje iba tých registrovaných dobrovoľníkov, ktorí majú v osobnom profile zadefinovanú oblasť pôsobenia organizácie, hodnotenie práce dobrovoľníka organizáciou, získavanie kreditov za vykonanú dobrovoľnícku prácu, online zdieľanie administratívnych a legislatívnych dokumentov týkajúcich sa dobrovoľníctva – napr. zmluvy o dobrovoľníctve, BOZP, ochrana osobných údajov a pod.). V súčasnosti sa v databáze dobrovoľníkov nachádza spolu 325 osôb, v databáze organizácii 221 subjektov,
- skvalitňovanie práce koordinátorov dobrovoľníkov cez poskytovanie vzdelávania a metodické podpory (informačné stretnutia pre organizácie registrované v databáze, vstupné pohovory s koordinátormi dobrovoľníkov v organizácii, realizácia pravidelných informačno-vzdelávacích stretnutí pre koordinátorov dobrovoľníkov na témy súvisiace s koordináciou dobrovoľníkov, supervízne stretnutia s certifikovaným supervízorom, teambuildingy pre dobrovoľníkov aj pre zainteresované organizácie, realizácia akreditovaných kurzov pre koordinátorov dobrovoľníkov),
- marketing a publicita dobrovoľníctva (realizovanie diskusných stretnutí so strednými a vysokými školami v kraji za účelom získania nových dobrovoľníkov, organizovanie stretnutí so samosprávami v kraji o rozvoji spolupráce v oblasti dobrovoľníctva v ich meste),
- kampane, realizácia podujatia „Týždeň dobrovoľníctva“, krajské oceňovanie dobrovoľníkov „Srdce na dlani“.

Činnosť dobrovoľníckeho centra v r. 2018:

Dobrovoľnícke centrum realizovalo v roku 2018 aktivity bez finančného príspevku z rozpočtu Košického samosprávneho kraja. Z tohto dôvodu neboli z pôvodného zámeru realizované tieto aktivity:

- zvyšovanie povedomia o Tokajskom dobrovoľníckom mikroregióne, spoločne s mestom Trebišov a Tokajskou vínnou cestou podporovať najmä firemné dobrovoľníctvo v tejto oblasti,
- v environmentálnej oblasti rozvinúť Spišský dobrovoľnícky mikroregión, sieťovanie bolo podporené mestom Spišská Nová Ves a buduje sa od r. 2017,
- spolupráca s mestom Rožňava, prepájanie samotného mesta s celou Gemerskou oblasťou a najmä kaštieľom Betliar,
- podpora a rozvíjanie najmä oblasti sociálneho dobrovoľníctva v meste Michalovce, s podporou samosprávy vytvoriť Zemplínsky dobrovoľnícky mikroregión,
- oceňovanie dobrovoľníkov „Srdce na dlani“.

Podrobné informácie o aktivitách dobrovoľníckeho centra v roku 2018 sú uvedené v tabuľkovej forme v prílohe č. 1 materiálu. Osobitne je v tabuľkovej forme (príloha č. 2) spracovaný prehľad o aktivitách realizovaných v rámci Týždňa dobrovoľníctva z dôvodu, že od začiatku spolupráce centra s Košickým samosprávnym krajom sa do tejto akcie zapojilo najviac dobrovoľníkov – 934 dobrovoľníkov, ktorí odpracovali spolu 3708 hodín.

Realizované zmeny v dobrovoľníckom centre v roku 2018:

Zvyšujúci sa počet registrovaných dobrovoľníkov, ako aj subjektov, v ktorých je možné vykonávať dobrovoľnícku činnosť, počet zapojených dobrovoľníkov do aktivít v rámci týždňa dobrovoľníctva a v neposlednom rade titul Európske hlavné mesto dobrovoľníctva, ktorý pre r. 2019 získalo Mesto Košice, sú základným východiskom pre hľadanie možností podpory dobrovoľníckeho centra a jeho ďalšieho rozvoja z úrovne regionálnej samosprávy.

Z dôvodu zvýšenia participácie Košického samosprávneho kraja na činnosti dobrovoľníckeho centra **boli na Valnom zhromaždení** dobrovoľníckeho centra konaného dňa 12.11.2018 **prijaté** nasledovné **zmeny stanov**, umožňujúce dosiahnutie vyššie uvedeného zámeru:

1. **zmena sídla dobrovoľníckeho centra:** „*Sídlom združenia je Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice*“,
2. **Košický samosprávny kraj sa stal stálym členom Predsedníctva dobrovoľníckeho centra:** „*Predsedníctvo združenia má troch členov. Stálym členom predsedníctva je Košický samosprávny kraj. Valné zhromaždenie volí spomedzi členov združenia dvoch členov predsedníctva, ktorých funkčné obdobie je tri roky.*“,
3. „*Písomnosti zakladajúce práva a povinnosti podpisujú štatutárny orgán a stály člen predsedníctva spoločne.*“

Pre dosiahnutie uvedeného zámeru sa zároveň navrhuje schválenie poskytnutia členského príspevku pre dobrovoľnícke centrum na rok 2019 vo výške 49 tis. €.

Rozpočet dobrovoľníckeho centra na rok 2019 je uvedený v prílohe č. 3, prehľad plánovaných aktivít na rok 2019 je uvedený v prílohe č. 4.

Košice 06.12.2018